Զ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1694 13 Birinci Kânun 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ԿԻՐԱԿԻ 13 ԴԵԿՏ. 1936

AREVELK
Siyasi, iktisadi ve edebi
yevmi gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 դո.	1400 դո.
Արտասահման	140 Ֆր.	250 Ֆր.
Ամերիկա	9 ֆոլար	15 ֆոլ.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Teleton 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթա, Թիւնէլի բոլ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԵՐԸ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՅՈՅՍԵՐ

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ. —ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԵԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ.—ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԳԱՀԷՆ ՀՐԱԺԱՐՈՒՄԸ.— ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՄԵԾ ՈՒԺԸ. ՖՐԱՆՍ. ԴԱՇԼԻՃԻՆ ԴԻՐՔԸ ԽԱԽՏԱԾ.— ՍԱՆՃԱՔԻ ԽՆԴԻՐԸ ՍԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Սպանիական ներքին պատերազմը դեռ կը մնայ Եւրոպայի ցամաքը յուզող միջազգային ամենակարեւոր դէպքը և որքան ատեն որ չարունակէ այս պատերազմը, խաղաղութիւնը պիտի գտնուի վտանգուելու սպառնալիքի տակ։ Մատրիտի չուրջ պատերազմական գործողութիւնները անցեալ չաբթու թէեւ պահ մը դադրեցան՝ օդային աննպատակ պայմաններու և կամ դիմադրութեան զօրանալուն պատճառաւ, բայց այս չաբթուան ընթացքին նոր թափով մը սկսան, որովհետեւ ազգայնականները ևս կառավարականներու նման օժանդակութիւններ ստացան թէ՛ ռազմանիւթով և թէ կամաւորներով։ Արդարեւ, 6000 գերման և 2500 իտալացի կամաւորներ կը կռուին ազգայնականներու բանակին մէջ՝ ընդդէմ կառավարական բանակին մէջ կռուող ռուս և միջազգային կամաւորներուն։ Ահա թէ ի՛նչու սաստկացած են ազգայնականներու յարձակողականները։

Կամաւորներու այս խուժումը նոր մտահոգութիւններ առաջ բերած է դիւանագիտական շրջանակներու մէջ և Ոչ-միջամտութեան յանձնաժողովին մէջ օրուան խնդիր դարձած։ Երկու խմբակները կը հերքեն զինեալ կամաւորներու ուղարկումը, բայց անգլիացի պատուիրակը յայտարարեց թէ անժխտելի փաստեր կան թէ կամաւորներ կը կռուին։ Այս եւրիւոյթին պատճառելիք ապագայ բարդութեանց առաջքը առնելու համար, Անգլիա և Ֆրանսա մտադրեցին վերջ մը տալ եղբայրասպան պատերազմին, առաջարկելով չանգրդուող տէրութեանց, այսինքն Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Փորթուկալի և Խ. Ռուսիոյ որ հաւաքաբար միջամտութիւն մը կատարուի պատերազմիկ երկու կողմերուն մօտ, զանոնք հրաւիրելով որ զինադադար մը կնքեն և հանրաքուէով որոշուի Սպանիոյ ապագայ վարչաձեւը։

Խ. Ռուսիա ընդունեց առաջարկը որովհետեւ գործին կուգայ, քանի որ կարմիրներուն կարելիութիւն կը տրուի ձայն ունենալ ապագայ կառավարութեան մէջ։ Բայց ազգայնականները որոնք արդէն յաղթութիւնը ապահով կը նկատեն, գժուար թէ ընդունին միջամտութեան գաղափարը, և այս պատճառաւ ալ իրենց համակիր տէրութեանց խմբակը դեռ չպատասխանեց անգլիաֆրանսական միջամտութեան առաջարկին։

Բայց չաբթուան ամէնէն զգայացունց դէպքը Անգլիոյ Էտուըրտ Թագաւորին գահէն հրաժարումը եղաւ, չատ յուզիչ պարագաներու մէջ։ Տագնապին ծայր տուած օրէն սկսեալ, այսինքն գրեթէ չաբաթէ մը ի վեր է որ մամուլը զբաղիլ սկսաւ Բրիտանական կայսրութիւնը ի հիմանէ ցնցող այս կենսական խնդրով, բոլոր անգլիական երկիրները հեւ ի հեւ հետեւեցան խնդրին առած երեւոյթներուն։ Ազգը երկու սուրի մէջ մնաց. ո՛չ կ'ուզէր բաժնուիլ իր թագաւորէն, ոչ ալ խանգարել կայսրութեան պարծանքը և հիմնաքարը եղող սահմանադրական կարգ ու սարքը։

Խնդիրը, ինչպէս ծանօթ է, թագաւորին այն փափաքն էր, որով կ'ուզէր ամուսնանալ ամերիկացի Տիկ. Սիմփսընի հետ, որ թագաւորի մը համակրութիւնը գրաւելու արժանի ամէն յատկութիւններով օժտուած է։

Վարչապետ Մ. Պոլտուին զգացուց իր վեհապետին թէ օրէնքը չարգիլեր որ թագաւորը իր ուզած կնոջ հետ ամուսնանայ և այդ կինը թագուհիի իրաւունքները վայելէ, բայց կայսրութիւնը կազմող բոլոր ազգերը չեն փափաքիր որ Տիկ. Սիմփսըն մը Բրիտանական կայսրութեան գահին վրայ բազմի իբրեւ թագուհի։ Ասոր վրայ թագաւորը յայտնեց թէ կը հաւանի որ իր կինը թագուհիի պատիւներ չվայելէ։ Այն ատեն ալ պէտք կ'ըլլար փոխել Սահմանադրութեան օրէնքը, որուն ալ ազգը չհաւանիր, ըսաւ վարչապետը։ Այլ ևս թագաւորին կը մնար հրաժարիլ կա՛մ Տիկին Սիմփսընէն, կամ գահէն։

Թագաւորը նախընտրեց հրաժարիլ գահէն, հակառակ որ Տիկ. Սիմփսընն յայտարարած էր թէ ինքը պատրաստ է զոհել իր համակրութիւնը եթէ տագնապը այս կերպով կրնայ լուծուիլ։ Էտուըրտ Ը. իր համակրութիւնը չզոհեց սակայն և այսօր Մ. Վինսօր անունով կը ներկայանայ՝ խնդրելու համար Տիկ. Սիմփսընի ձեռքը։

Թագաւորը և ազգը իրարմէ կը բաժնուին սակայն յարգանքի անկեղծ զգացումներով։ Եւ այս կերպով Բրիտանական կայսրութեան բարոյական ուժը անգամ մը ևս կը բարձրանայ ու կ'ամրանայ և։ Ազգը վարչապետ Մ. Պոլտուինի հանդէպ երախտագիտական մեծ զգացումով մը համակուած է, իր երկաթեայ նկարագիրով այս աննախընթաց տագնապը ի փառս Անգլիոյ լուծած ըլլալուն համար։

Ֆրանս. գահլիճը ճեղքուածք մը ունեցաւ անցնող չաբթուն սկիզբը, զբկուելով համայնավարներու քուէէն, արտաքին քաղաքականութեան վիճաբանութեան պահուն։ Երեսփ. ժողովի այն պատմական նիստին մէջ ուր արտաքին գործոց նախարար Մ. Տէլպոս պարզեց Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութիւնը, անվերապահ աջակցութիւն խոստանալով Անգլիոյ և Ջնաագովելով Ֆրանքլեռուս համաձայնութիւնը, համայնավարները պահանջեր էին որ Ֆրանսա հրաժարի Սպանիոյ հանդէպ հետեւած չեզոք քաղաքականութենէն և ուղղակի միջամտէ ի նպաստ կուսակիցներուն իբրեւ օրինական կառավարութիւն։ Մ. Տէլպոս պատասխանեց թէ այդպիսի ընթացք մը ընդդ. պատերազմի դուռ պիտի բանար և Մ. Պլում վստահութեան խնդիր յարուցաւ։ Համայնավարները ձեռնպահ մնացին և գահլիճը մեծամասնութիւն չտեսաւ շնորհիւ չափաւորներու քուէներուն որոնք «ժողովրդական ճակատ»ին մաս չեն կազմեր։

Ի տես համայնավարներուն այս լքումին, Մ. Պլում պահ մը մտադրեց հրաժարիլ, քանի որ կը կքէր մէկը այն երեք սիւներուն որոնց կը յենու գահլիճը։ Բայց համայնավարները փութացին յայտարարելու թէ միայն սպանիական խնդրին մէջ Պլումի և պիտի չարունակեն զօրավիգ ըլլալ անոր միւս խնդիրներուն մէջ։ Այս խօսքերէն յուսալ առնելով, Պլումի գահլիճը որոշեց չարունակել։

Սանճաքի խնդիրը կը չարունակէ մնալ Թուրքիոյ հանրային կարծիքը մեծապէս զբաղեցնող կարեւորագոյն խնդիրը։ Թուրք մամուլը օրը օրին արձագանգը կ'ըլլայ այն ամէն հալածանքներուն որուն ենթակայ եղած է Սանճաքին Թուրք բնակչութիւնը հոգատար իշխանութեանց կողմէ՝ իր ազգային զգացումներուն համար, զրպ սկսած է հրապարակաւ յայտարարել, մամուլով, վարժարանով և ֆէսի տեղ գլխարկը ընդունելով։ Այս անմեղ յայտարարութիւնները սակայն, տեղական իշխանութիւնները ջղայնացուցած են և կեանքը անտանելի ըրած են հոն, Թուրք բնակչութեան համար։ Այս լարուած վիճակը չէր կրնար անշուշտ չարունակել, և խնդիրը Ազգաժողովին յառաջիկայ նստաշրջանին օրակարգին մէջ անցած ըլլալով, արտաքին գործավար Բիւշրտ Արաս առջի օր Ժընէվ մեկնեցաւ։ Այս առթիւ գործավարին մամուլին ըրած յայտարարութիւնը յոյսեր ներշնչել կուտայ թէ՝ Սանճաքի Թուրքերուն դատը զօրաւոր կերպով պիտի պաշտպանուի և յաջողութիւնը չպիտի ուշանայ։

ԵՕՐՔԻ ԴՈՒՔՍԸ ՃՕՐՃ Զ.

ԱՆՈՒՆՈՎ ԵՐԷԿ ԹԱԳԱՒՈՐ ՀՌՉԱԿՈՒԵՑԱՒ

ՆԱԽՈՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ՄԵԿՆԵՑԱՒ ԱՆԳԼԻԱՅԷ

ժողովուրդէն հրաժեշտ առնելէ յետոյ

Լոնտոնի անթէլը երէկ ժամը 17ին հաղորդեց որ, Եօրքի դուքսը Անգլիոյ թագաւոր հռչակուած է Ճորճ Զ. անունով։ Նոր թագաւորին գահակալութեան արարողութիւնը տեղի ունեցած է Սէն Ճէյմս պալատին մէջ սովորական հանդիսաւոր արարողութեամբ։

ԼՈՆՏՈՆ 12.— Ճորճ Զ. թագաւորին գահակալութեան և հաւատարմութեան երդումի արարողութիւնը այս առաւօտ կանուխ սկսաւ։ Այս հանդիսութիւնը ամբողջ օր պիտի չարունակէ Անգլիական բոլոր հողամասերու վրայ, հետեւելով աշխարհի չուրջ, մինչեւ արեւածագ։

ԼՈՆՏՈՆ 12,— Ստուար ամբոխ հաւաքուած էր այս առաւօտ Սէն Ճէյմսի պալատին առջեւ, ուր գումարուեցաւ Գահակալութեան ժողովը. Էտուըրտ Ը.ի իբրեւ յաջորդ Եօրքի դուքսը Ճորճ Զ. անունով թագաւոր հռչակելու համար։ Թագաւորը, որ ծովակալի պաշտօնական համազգեստ կը կրէր, երկարօրէն ծափահարուեցաւ ժամանման պահուն։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆՈՐ ԹԱԳԱՒՈՐԸ
որ երէկ գահ բարձրացաւ Ճորճ Զ. անունով

ԿԵՑՑԷ ԹԱԳԱՒՈՐԸ, ԲԱՐԻ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ 12.— Գահակալութեան ժողովը գումարուեցաւ ժամը 11ին Սէն Ճէյմսի պալատին մէջ և խմբագրեց նոր թագաւորին յայտարարութեան պատճէնը։ Նոր թագաւորը հասաւ ժամը 11,28ին, հագնելով պալատին բակը խռնուած ամբոխին ծափահարութիւններով։ Թագաւորը տժգոյն էր։ Զեռքով կ'ողջունէր ամբոխը, որ կը պոռար «կեցցէ թագաւորը, բարի յաջողութիւն»։ Մանաւոր խորհուրդի անդամներուն առջև հաւատարմութեան երդում կատարելէ յետոյ, թագաւորը կատարեց սովորական յայտարարութիւնը և բազմեցաւ գահուն վրայ։

ՓՈՐԹՍՄՈՒԹ 12.— Բէօյթէր կը տեղեկանայ որ նախկին թագաւորը կը գտնուի «Ֆիւրի» թորփեդանաւածին մէջ, որու ոչ մէկ նաւ կը հետեւի։

(Շարունակութիւնը կարդալ Գ. էջ)

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ՄԷՋ

Սովէէթական շոգենաւ մը գրաւուեցաւ ըմբոստ մարտանաւերէ

ՍԱԼԱՄԱՆԿԱ 12.— Պաշտօն զեկոյց մը կը հաղորդէ որ Սպանիոյ միջերկրականեան նաւահանգիստներուն պաշարումը սկսած է գործադրուիլ։ Սովէէթական շոգենաւ մը, որ զէնք կը փոխադրէր Պարչէլոն, Պալէարեան կղզիներու մօտ գրաւուած է ըմբոստ «Ճանարիաս» մարտանաւին կողմէ։

** Կառավարականները կը հաղորդեն որ իտալական ընդծովեայ մը են որ ընկղմած է «Զէրվանթէզ» մարտանաւը։

** Պասքի ազգայնականները Մնուենդի տօնին առթիւ զօր. Ֆրանքոյէ խնդրած են 8 օրուայ զինադադար մը կատարել։

** Մատրիտի ճակատին վրայ ըմբոստներու վերջին բուռն յարձակողականը ետ մղած են հանրապետականները։

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ԱՌՋԵՒ

ԺԸՆԵՎԻ 12.— Ազգաժողովի Խորհուրդը երէկ գումարուեցաւ ժամը 10,30ին։ Իտալիոյ և Էքուատէօրի պատուիրակները կը բացակայէին։ Նախապէս խօսք առնելով Սպանիոյ արտաքին նախարար Տէլվայօ ըսաւ որ ինք նախապէս չեղտած է վտանգը այն գործելակերպին, որով պետութիւն մը առանց պատերազմ հռչակելու, նախ ըմբոստութիւն մը կը յարուցանէ երկրի մը մէջ, յետոյ զինուորապէս կ'օգնէ այդ ըմբոստութեան։ Այսօր, աւելցուց, անգամ մը ևս կը կրկնուի այդ իրողութիւնը և սպանիական հողամասը ներկայիս թատերաբեմ է միջազգային պատերազմի մը։ Քանի որ ժընէվի ուխտը չի կրցաւ արգիլել յարձակումը, որուն զոհ դնաց Սպանիա Ազգաժողովը գոնէ արգիլելու է սպառնացող ընդհ. պատերազմը։ Սպանիական կառավարութիւնը ոչ ևէ օգնութիւն չուզեր։ Խաղաղութեան շահն է որ կը պահանջէ դրական լուծում մը դնել։ Վերջացուց ըսելով որ քաղաքական սկզբունքներու համայնավարութեան և ֆաշականութեան պայքար մը չէ որ կը մղուի Սպանիոյ մէջ այլ ուղղակի ֆաշական յարձակում մը։ Ցոյս յայտնեց որ ի վերջոյ կառավարութիւնը պիտի յաղթէ։

ՖՐԱՆՍԱ Կ'ՕԺԱՆԴԱԿԷ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 12.—Սովէէթ դեսպանը հետեւեալ յայտարարութիւնը բրաւ ի մասին իտալ. «Մէսսաճէրօ» թերթին այն յօդուածին որով կ'ամբաստանէր Ֆրանս. կառավարութիւնը թէ զէնք և ռազմանիւթ դրկած է Մատրիտի կառավարութեան.—

Մինչ սր ալ ըլլան առաջ քչուած տրամագրութիւնները, 25 Յուլիս թուականը չի կրնար արդարացնել Ֆրանս. կառավարութիւնը, քանի որ չէզոքութեան համաձայնութիւնը այս թուականէն ետքն է։

Պատրաստ եմ աւելցնել որ Ֆրանս. կառավարութիւնը մերժեց Սպանիա զէնքի ամէն վաճառում։ Նոյն իսկ 1935ին կատարուած ապրանքները։

ԺԸՆԵՎԻ, 12.—Լաւատեղեակ շրջանակները կը կարծեն որ այսօր իսկ տեղի պիտի ունենայ Խորհուրդի մէջ վերջնական քուէարկութիւն մը ի մասին Սպանիոյ կոչին.

Միւս կողմէ կը կարծուի որ վարկեր պիտի քուէարկէ Խորհուրդը, թոյլ տալու համար միջազգ. Կարմիր Խաչին աւելի ազդու կերպով միջամտելու Սպանիոյ իր մարդկային գործին մէջ։

ՄԱՏՐԻՏ, 12.— Պաշտպանութեան Յանձնաժողովը երէկ կէսօրին հրատարակուած զեկոյցին մէջ կ'ըսէ,— Քոլունայի ճամբան կտրելու համար ըմբոստ ուժերու կողմէ կատարուած նոր ջանքերը երեք ժամուան պատերազմէ մը յետոյ ձախողած են։,

Կառավարական թնդանօթաձիգ ուժեր ծանր կորուստներ պատճառած ցին ըմբոստներուն։ Թնդանօթագուդիւնը կը չարունակէ Մատրիտի ճակատին միւս մասերուն վրայ։

Արագոնի ճակատին վրայ, քաղաքապահները բաւական առաջացած և 65 թշնամի զօրքեր սպաննած են։ Աստուրեաններու վրայ հանրապետականները ռազմագիտական կարեւոր կէտեր գրաւած են։ Դէչ օդը դադրեցուցած է գործողութիւնները Պուրկոսի նահանգին մէջ։

** Զօր. Ֆրանքօ կաբեւոր փոփոխութիւններ կատարած է Մատրիտի վրայ յարձակող ուժերու հրամատարներուն միջեւ։

ԱՎԻԼԱ. 12 —Այս առաւօտ անթէլով հրատարակուած զեկոյցի մը մէջ կ'ըսուի.—

Թշնամին Պասքի ճակատին վրայ մեծ գործունէութիւն ցոյց տուած է։ Ավիլա շրջանին մէջ կառավարականներու սաստիկ մէկ յարձակումը ետ մղուած է։ Վիլլարեալ շրջանին մէջ մեր ուժերուն փոխադարձ մէկ յարձակումէն յետոյ, քաղաքապահները 24 մեռեալ թողլով նահանջած են։

Գերմանիոյ նախկին գաղութները

ՔԷՓԹԱՈՒՆ, 12.—Հարաւ. Ափրիկէի միութեան կառավարութիւնը զեկոյցով մը կ'ըսէ որ անհեթեթ է Գերմանիոյ նախկին գաղութներուն վերադարձը։

Ցաւ յայտնելէ վերջ որ այս գաղութներուն գերման բնակչութեան մէկ մասը անջատ քաղաք. կազմակերպութիւն մը առաջ բերած են, նպաստաւոր պայմաններ ստեղծելու համար այս գաղութներուն Գերմանիոյ վերադարձին, կը պահանջէ որ ջնջուի այս կազմակերպութիւնը որ ճնշում կը բանեցնէ անգլիացի պաշտօնեաներուն վրայ։

Գերմանիա կը հանչնայ Մանչուրիան

ՊԵՐԼԻՆ 12։— Կիսապաշտօնական շրջանակները կը յայտնեն որ Գերմանիա ի մօտոյ պիտի ճանչնայ Մանչուրիան։

ԵՐԲ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԾԱԳԻ
Սովէէթ Ռուսիա պիտի յաղթէ Ճափոնի
ԿԱՐՃ ԱՏԵՆՈՒԱՆ ՄԷՋ

Փարիզի մէջ հրատարակուող «Վիս» շաբաթաթերթը, ռուսահաճոյ վէճին վերջերս գերմանահաճոյ համաձայնութեան ձեւով հանդէս գալուն առթիւ, կը հրատարակէ Սարպոնի համալսարանի փրոֆէսէօրներէն Էտուարտ Կիւյօթնի մէկ յօդուածը, որ կը չօշափէ այն հարցը թէ՝ սովէէթ-Ճափոն պատերազմի մը պարագային ո՞ր կողմը պիտի պարտուի։ Իր չանկանութեանը համար, սորեւ մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք այս յօդուածը, որ գրի առնուած է Մայր. Արեւելքի հարցերուն իրազեկ անձի մը կողմէ։

«Ազգեր կան որոնք ինչ որ ունին կ'ուզեն ցոյց տալ օտարներուն։ Մինչ Ճափոնի մէջ արգիլուած է իօսիլ պաշտօնատուններու, բանակի, նաւատորմի և մանաւանդ օդային ուժերու մասին։ Սիրող պատկերահանի համար յանցանք է ոևէ բարձունք կամ գիւղի հանդէպ հեռադիտակ ցոյց տալ։ Այս մասին փոքր անզգուշութեան մը հետեւանքն է կամ բանտարկութիւն և կամ առնուազն լուսանկարի գործիքին գրաւումը։

Իրականութիւնը սա է որ Ճափոն խոր երկուութեան մը մէջ կը գտնուի և նոյն չափով տկարացած է։ Հոս կուսակցական պայքարներ չկան և գաղտնի կը պահուին մտածումները։ Բայց, ժողովուրդը ինքը իրեն դէմ է։ Բանակը, վաճառականութիւնը, երկրագործութիւնը, մեծ ճարտարարուեստը, ամէնքն ալ, պատառ մը փրցնելու համար, կը դեգերին պիւտճէի շուրջբոլորը։ Ճարտարարուեստի տէրերը կը գանգատին թէ բանակը կը քայքայէ երկիրը։ Իսկ բանակը, իր կարգին կը գանգատի թէ գործի մարդիկ ազգին արիւնը կը ծծեն մինչեւ վերջին կաթիլը։ Խեղճ ելմտական նախարար Տօքթ. Պոպ, շինարարութեան չատ գեղեցիկ յատակագիծ մը պատրաստած ըլլալուն հակառակ, երբ իրը աւերակ վիճակ մը կը ներկայացնէ պատերազմական, ծովային, տնտեսական և կրթական նախարարներուն ձեռքին տակ։ Բանակը զբաղած է ընկերվարութեան հետ, մինչ գործաւորական աշխարհը համայնավարութիւն կը պատրաստէ։ Անցեալ գարնան նախարարներու իրարայաջորդ կերպով սպանութիւնը. մէկ թաղը կը կազմէ այն ոգեւորութեան, զոր տեսնել արգիլուած է նոյն իսկ Ճափոնցիներուն։

ՃԱՓՈՆ ՄՏԱՀՈԳ

Ուրիշ իրականութիւն մըն ալ սա պարագան է որ, Ճափոն, հակառակ անոր որ աշխարհի ամէնէն ուժեղ և ամէնէն կարգապահ մէջ բանակը և նաւատորմը ունի, մտահոգութեան մը մէջ կ'ապրի և Մանչուքոյի գրաւումը, Չինաստանի մէջ կատարուած թափանցումը, Արեւելեան Չինաստանի երկաթուղիին գնումը ոչ մէկ վստահութիւն ներշնչած ձն անոր։ Ճափոն միամիտ է, զինակից չունի։ Հակառակ խիստ շրջանը անցած բլլալուն, Միացեալ Նահանգները դեռ թշնամի կը մնան Ճափոնի։ Իսկ Ճափոն տակաւին թշնամի կը մնայ Անգլիոյ աչքին, որ հեռացուեցաւ Չինաստանի շուկաներէն։ Եւ Ճափոն իր դէմը ունի Ռուսիան...։

Պէտք է խոստովանիմ որ, այն Ճափոնը, ուր անցեալ Օգոստոսին ոտք կոխեցի, այնպէս կը կարծէի թէ տակաւին ռուսահաճոյ պատերազմի Ճափոնն է ան։ Մէկ կողմը կը տեսնէի կայսերապաշտ մեծ պետութիւն մը, միւս կողմը՝ Փորթարթիւրի պաշարեալները, Մուքդէնի պարտեալները։

Մինչդեռ այսօր ոչ մէկ վարանում ունիմ սա վճիռը տալու համար։ — Պատերազմի մը պարագային ուր Ճափոն և Խ. Ռուսիա պիտի բախին իրարու հետ, Ճափոն պիտի պարտուի։ Եւ թէ խիստ արագօրէն պիտէ պարտուի։ Մայր. Արեւելքի հակապյուռիք շրջանակներուն մէջ իսկ ասոր հակառակ կարծիք մը չլսեցի։

ԳԵՐՄԱՆՈՒՈՑ ՄՕՏԵՆԱԼՈՒՆ ՊԱՏՃԱՌԸ

Այս կացութիւնը Ճափոնի զեկավարները ամէնէն լաւ ըմբռնած են։ Ահա այս պատճառաւ հաճոյքով պիտի դիմաւորէին Ռուսիոյ հետ ոչ—յարձակողական դաշինքի մը կնքումը, և գիտակցելով որ Ռուսիա երբեք չպիտի հրաժարի Ճափոնի բաղդատմամբ ունեցած իր գերակշռութենէն, անոնք Գերմանիոյ կը մօտենան։

Ճափոնները 1932ին ատիճան մը դարձեալ յաղթութիւն կրնային յուսալ, բայց անոնց գտնուեցան։ Այսօր, ընդունելու է որ, այսօր տեղի ունեցած պատերազմի մը հետեւանքը, կախում ունի միմիայն յանկարծակի յարձակումի մը յաջողութենէն կամ անյաջողութենէն։ Մանչուքուոյի մէջ, որ ցամաքային պատերազմի թատերավայր ըլլալու կոչուած է, Ճափոն սչ զինուորի քանակի և ոչ ալ ռազմամթերքի տեսակէտէն գերակշիռ է։ Նաւատորմը զինուոր փոխադրելէ տարբեր ոչ մէկ գործի կը ծառայէ։ Շատ չատ Ռուսերը քիչ մը նեղը կը գնէ Վլատիվոսթոքի կողմէն։ Սովէէթ օդանաւորդներ թէ՛ քանակով և թէ իրենց յատկութիւններով գերակշիռ են։ Ակէ զատ, անոնց Ճափոնի գլխաւոր քաղաքներէն քանի մը ժամ միայն հեռու գտնուիլը ճնշիչ առաւելութիւն մը կը կազմէ։ Մինչ Ճափոն օդանաւերու յարձակումի համար իրենց առաջքը միայն անապատներ գտնելը, ալ աւելի ծանրակշիռ կը դարձնէ այս առաւելութիւնը։

Գալով զինուորներու թիւին, Ռուսերը այսօր, Պայքալ լիճին արեւելեան կողմը, տեւականօրէն 200000 զինուոր ունին, որ Ռուսիոյ խաղաղութեան շրջանին պահած ուժին մէկ տասներորդը կը կազմէ։

Զինուորական այդ ուժին կազմակերպութիւնը բոլորովին անկախ է և արդիական թէքնիքով ամէն կարգի յարձակողական միջոցներով և թանքերով օժտուած է։ 1940ին, Ռուսիա 2ուկէս միլիոնոց տեւական բանակ մը պիտի ունենայ։ Այսինքն, երկրին արեւմտեան սահմանը պաշտպանելու համար բնաւ պէտք չպիտի ունենայ Մայր. Արեւելքի իր ուժերուն։

Գալով Ճափոնցիներուն, Մանչուքոյի գրաւումը առաւելագոյն հինգ զօրաբաժինով, այսինքն խաղաղութեան ատեն 50,000 իսկ զօրաշարժի պարագային 100,000 զինուորով կարելի եղած է։ Արդէն Ճափոն ասկէ աւելի բան մը չէր կրնար ապահովել, որովհետեւ խաղաղութեան շրջանին բանակը 17 զօրաբաժինէ, այսինքն 328,000 զինուորէ կը բաղկանայ։

Ճափոն, իր տարածութեան բերումով, իր հողամասէն աւելի դուրսը պատերազմելու պարտաւոր է։ Բայց պէտք է հաշուի առնել Ճափոն հանրային կարծիքը, որ երբեք չհաւնիր որ բանակին երկու երրորդը տեւականօրէն օտար հողերու վրայ գտնուի։ Մինչդեռ պայման է որ այսպէս ըլլայ։ որպէս զի ապահովուի ռուս և Ճափոն ուժերու հաւասարակշռութիւնը։

Աւելին ըլլալով, հաստատուած է որ Մանչուքոյի կլիման սաստիկ է՝ Ճափոն զինուորին չկարենալ հանդուրժելու ատիճան։ Հետեւանքը բացայայտ և բացարձակ է։ Ճափոնի մէկ զինակիցը, եթէ նոյն իսկ արեւմուտքի մէջ զբաղեցնէ թշնամին, զինուորի և ռազմանիւթի տեսակէտով Ռուսիա դարձեալ չարաթներով պիտի կրնայ պահել իր գերակշռութիւնը։

ՍՈՎԷԷԹՆԵՐՈՒ ԳԵՐԱԿՇՌՈՒԹԻՒՆԸ

Բայց վերջնական ազդակը դարձեալ օդանաւը պիտի ըլլայ։ Քարտէսի վրայ պատցուած ակնարկ մը պիտի բաւէր հաստատելու թէ, Ճափոն և ռուս օդային ուժերը հաւասար եղած պարագային իսկ, դարձեալ Խ. Ռուսիա յաղթական դուրս պիտի գայ։ Ճափոնի քաղաքներու մեծ մասը փայտաշէն տուներէ կը բաղկանան։ Քանի մը հրթիռ ռումբեր կը բաւեն մոխրակոյտի վերածելու այս քաղաքները։ Սովէէթ օդանաւերը Ճափոնի մէջ ամուսարապ պիտի սփռեն, մինչ ճարոն օդանաւերը միայն զենուորական պէտքերը ապահովող ծառայութիւններ պիտի կրնան կատարել։

Մնաց որ օդային ուժերու հաւասարութիւն ալ գոյութիւն չունի։ Ճափոնները զարմանալիօրէն ընդօրինակող են. բայց ստեղծագործող չեն։ Իրենց հայրենասիրութիւնը կամ անվատահութիւնը արգելք կը հանդիսանայ օտար օդանաւ գնելու։ Իրենց բոլոր ջանքերը կը կեդրոնացնեն ընդօրինակելու օդանաւի գնագան կառոները։ բայց երբ կը միացուին այս կառոները, ոչ մէկը լաւ կերպով կը տեղաւորուի և օդանաւը անկումունենալով կը խորտակուի։ Օտար պետութեան մը զինուորական կցորդը, Ճափոն օդանաւերու մասին բացատրած ատեն. «այս օդանաւերը հոգի չունին» կ'ըսէր։ Ուրիշ մը ալ սապէս կ'արտայայտուէր. — «Մարդս հերոս մը պէտք է ըլլայ— նոյն իսկ իրը ճամբորդ — ինքզինքը յանձնելու համար Ճափոն օդանաւի մը. և կամ պէտք է ինքնասպան ըլլալ մտադրէ»։

Ճափոն սաւառնորդները. հակառակ անոր որ հերոսութիւնը իր վերջին ատիճանին հասցուցած մարդիկ են, կ'ըսուի թէ ֆիզիքական թերութիւններ ունին։ Այսպէս, անոնց լսողութիւնը կը խանգարուի եղեր սաւառնումի ընթացքին։

Ահա նոյնութեամբ այսպէս են դէպքերը։ Ակէ պէ՞տք է հետեւցնել որ Ճարոն և Ռուսիա մոտիկ ապագայի մը մէջ պիտի բախին իրարու։

Եթէ ճիշդը ըսել պէտք ըլլայ ես այսպիսի բան մը հաւանական չեմ գտներ։ Ռուսիա, իր ռազմավարական գերակշռութենէն չհրաժարելով հանդերձ, Մայր. Արեւելքի մէջ պիտի պահէ իր պաշտպանողական դիրքը, որքան ատեն որ Ճափոն չդպի արտաքին Մոնկոլիոյ և Մայր Չինաստանի մէջ։

Թարգմ. Ֆ.

ՀԱՅԵՐ ԿԸ ՓՈՐՁԵՆ ԿՈՂՈՊՏԵԼ
ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԸ
ՊՈՒՔՐԷՇԻ ՄԷՋ

Հինգշաբթի գիշեր (3 Դեկտ.), փորձ մը եղաւ կողոպտելու Կարապետեան-Ֆէնճեան կայեզէնի վաճառատունը Քալէա-Մօչիլօոի վրայ։ Անծանօթներ կը յաջողին քովի բակէն վաճառատան վրայի մթերանոցը բարձրանալ, բայց քովի բնակարանէն չան մը հաչիւնը պատճառ կ'ըլլայ որ գրացիները արթննան, ու գողերը կէս կը ձգեն իրենց գործը։ Գողերէն մէկը սակայն օձիքը ձեռք կուտայ, մինչ միւսները կը փախչին։

Բռնուած գողը դժբախտաբար հայ կօչկակար մըն է։ Ոստիկանատան մէջ իր ըրած խոստովանութենէն դատելով Հայեր են նաև իր ընկերները։ Թամիսէրը, որ այս գողութիւնն լուսաբանութեամբ կը զբաղի, յայտարարած է իր չուրջիններուն թէ երկար տարիներէ ի վեր կը պաշտօնավարէ այս թաղին մէջ, և սակայն առաջին անգամն է որ հայ մը կը ձերբակալուի իբր գող։ Բազմաթիւ յանցանքներու մէջ բռնուող Հայեր եղած են, ա ելցուցած է, բայց հայ գող մը նոր կը տեսնէ։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը, իր նախորդ օրուան նիստին լրացուցած է նոր ներքին կանոնագրին քննութիւնը։ Որով, անմիջապէս պիտի զրկուի առողջապահական վարչութեան, առ ի վաւերացում։

ՀԱՑ ԿԻՆ ՄԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
ԿԸ ՍՊԱՆՆԷ ՀԱՅ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ ՄԸ

Փարիզի մէջ, Դեկտ. 7ին, իր աշխատանոցը սպաննուած գտնուած է Սեդրակ Սասունի անուն ատամնաբոյժ մը, 41 տարեկան։

Արմէն Սասունի, սպանեալին եղբայրը, երբ տուն կը վերադառնայ կէս գիշերին, զարմացումով կը տեսնէ որ դեռ կը վառի Սեդրակի աշխատանոցին լոյսը։ Հետաքրքրուած, երբ դուռը կը բանայ, քարացած կը մնայ, ի տես ահաւոր տեսարանին։— գետինը անկեղծան փռուած էր եղբայրը, արիւնաթաթախ վիճակի մէջ։

Երբ կուգան ոստիկ. պաշտօնեաները, կը հաստատեն թէ տարբրձանակի 5 գնդակով սպաննուած է զոհը։ Դիակին մօտ կը գտնուի փոքր տարձանակ մը, որուն մէջ դեռ գնդակ մը կար։

Ցայտնի կերպով կ'երեւի որ զոհին և մարդասպանին միջեւ ոևէ պայքար տեղի չէ ունեցած, և ատամնաբոյժը յանկարծակիի եկած է երբ կը փորձէր հեռաձայնել։ Արդարեւ, սպանեալին մէկ թեւը հեռաձայնին կողմն էր և ընկալուչը եղած էր տեղէն։

Ոստիկանութիւնը, իր քննութեանց արդիւնքին, կը ստուգէ որ սպիրը գործուած է ժամը 21.15ին, որովհետեւ այդ ժամուն է որ հրաձգէնի ձայներ լսուած են ափարթմանին վերի և վարի յարկերէն։ Դոնապանը կ'ըսէ թէ ժամը 20ին անծանօթ մարդ մը վեր եղած է և վար չէ իջած։ Իսկ աւելի առաջ եկած է տարիքոտ կին մը և հարցուցած է ատամնաբոյժը։

Ո՞Վ Է ՕՁԲԱԳՈՐԾԸ

Յաջորդ օր, երբ գաղտնի ոստիկաններ փնտռտուքի ելած էին, կէսօրին, Փրափրոն Սարգիսեան անուն կին մը կը ներկայանայ թաղին ոստիկանատունը և անձնատուր կ'ըլլայ, ըսելով թէ ինքը սպաննած է Սեդրակ Սասունին։

ԻՆՉՈ՞Ի ՍՊԱՆՆԵՑ

Մարդասպան կինը հետաւորեալ բացատրութիւնները տալով կը պարզէ թէ ինչո՞ւ սպաննեց ատամնաբոյժը —

«19 տարեկան աղջիկ, քանի մը ամիս առաջ կ'երթայ Սեդրաք Սասունիին, քաշել տալու համար իր մէկ ակռան։ Ատամնաբոյժը թմրեցուցիչ մը կը ներարկէ անոր։ Ակռան քաշուելէ վերջ, աղջիկս գէշութիւն կը զգայ և Սասունի զայն կը փոխադրէ քովի սենեակը որպէս զի հանգստանայ։

Ատամնաբոյժը, դարմանելէ յետոյ ուրիշ յաճախորդ տիկին մը, կ'երթայ աղջկանս մօտ։ Եւ երբ կը տեսնէ որ գետ չէ անցած թմրեցուցիչին ազդեցութիւնը, հրէշօրէն կը բռնաբարէ աղջիկս և սթափեցնելէ յետոյ ճամբու կը դնէ զայն։

Նախ լուռ մնացած էր աղջիկս, բայց քանի մը ամիսէն բաներ մը կը զգայ և կը ստիպուի ինծի խոստովանիլ գարշելի ոճիրը սրուն զոհ դացած էր։

Ի տես այս դէպքին, խիստ ընկճուեցաւ ամուսինս և քիչ մնաց որ մեռնէր։ Ասոր վրայ ատրճանակ առնելով Սասունիի մօտ գացի, բացատրութիւններ ուզելու համար։ Եւ այն պահուն երբ կը հեռաձայնէր, գետին տապալեցի զայն զբաղակք հարուածներով։

Ոստիկանատուն ներկայացած ատեն, մարդասպան կնոջ կ'ընկերանայ նաև իր փոխանորդ փաստաբան Լէվի Ուլման։

(ՓԱՐԻ ՍՈՒԱՐ)

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԷ «ԹԱՆ»

Փարիզի «Թան» թերթն ալ հետեւեալը կը գրէ.—

Տիկին Սարգիսեան ոստիկանատունը բրած յայտարարութեան մէջ ցոյցին աւելցուց թէ աղջկանը այ խոստովանութիւնը յուսահատական տագնապ մը առաջ բերաւ ընտանիքին մէջ, որովհետեւ, ըսաւ, մեր երկրին մէջ կանանց պատիւը չատ բարձր կը նկատուի։ Նախ աղջիկը փափաքեցաւ յաջորդ օրը երթալ ատամնաբոյժը սպաննել, բայց մայրը զինքը հանդարտեցուց ձեռքէն առաւ ատրճանակը և զրկը պատուակելով դուրս ելաւ ուզղակի ատամնաբոյժին աշխատանոցը գնաց։

ԱՏԱՆՍՅԻ ԱՂԵՏԵԱՆԵՐՈՒՆ
ՀԱՅՈՑ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ատանայի ազգատեսներուն համար «Ձուռնուբիէթ» թերթի հանգանակութեան ֆօնտին նուիրեն՝ Ցարութիւն Գնանճեան Որդի 20 սկի. «Նոր Դպրոց» 15 և գազգործ Վ. Ասատուրեան՝ 5 ոսկի։

ՈՒՍՈՒՑՄ. Օգնութեան Ատանայի Հոգաբարձութեան կողմէ Գ. Սարգիսեան ներկայացած Վարչութեան վերջին նիստին անոր նկատողութեան յանձնած Հոգաբարձութեան տեսակէտը՝ մասին գուժարի մը ի պահ տրուելուն։ Հոգաբարձութիւնը կը խորհի և ի վիճակի է աւելի չանգրաւ պայմաններով ի պահ դնել, մինչ Վարչութիւնը կամ իր մէկ-երկու անդամը, կարծես անգիտանալով տարբական գիտելիքներ, կ'ուզեն իրենց նախասիրած ձեւով ի պահ դնել։

ՄԵՌՍԻԿԱՑԻ մէջ, արկածի հետեւանքով մեռած է Գառնիկ Բէշիկեան, Էտինճիկցի (Պանտրմա) որ 12 տարի առաջ գաղթած է հոն։

ՍՈՒՐԻՈՅ խորհրդարանին Հալէպէն երեսփոխան ընտրուած Պ. Պ. Պետրոս Միլէթպաշեան (փաստաբան) և Հրանդ Սիւլտեան։

ՕՐ. Ա. ՊԱՊԻԿԵԱՆ։ եղած հրէրի վրայ, վաղը, երկուշաբթի ժամը 15ին կ'երգէ Ֆրանս. Թատրոնին մէջ Մանկապատանի Միութեան կողմէ տրուած հանդէսին։

ԷՋՄԻԱԾՆԻ կաթողիկոսը Գրիգոր Լուսաւորչի պատուանշանի Ա. կարգի ականակուռ խաչ շնորհած է Երուսաղէմի պատրիարքին, առ ի գնահատութիւն անոր ծառայութեան՝ Աստուածաշունչ հայերէն թարգմանութեան յարելեանի ազգովին կատարման գործին։

Զ. Մ. ՊՐԷՍՄ
ԵՐԵՔ ՍԻՐՏԵՐՈՒ ՊԱՅՔԱՐԸ

VI

— Լաւ ուրեմն, վերսկսաւ Ալլան, թերեւս նախընտրէք «Քընիլուօրթի մէկ տեսարանը։ Օր. Ակաթը Էմի Ռօպսարթի դերը թող ստանձնէ։

— Իսկ ես Էլիզապէթ թագուհիին դերը, ընդմիջեց Ինէզ, այո, կարծեմ այս դերը գէշ չպիտի երթայ ինծի։

— Ուրեմն որոշուեցաւ, ըսաւ Լօրա Լին, հիմա ուրիշ նիւթեր ընտրենք։

— Լաւ չպիտի՞ ըլլար եթէ առնէինք «Ռօմէօ և Ժիւլիէթի պատըշգամի տեսարանը, հարցուց Ակաթա երկչոտութեամբ։ Ինէզ Ժիւլիէթի դերը կ'առնէ իսկ Լօրա Լինն ալ Ռօմէոյին։

— Շատ լաւ պիտի ըլլայ, ըսաւ Ալլան։ Եթէ կ'ուզէք, առաջուց բան մը չբսենք այս մասին, անակնկալ մը ընենք։ Շուտով պէտք է փորձերու սկսինք, ուրիշ դերակատարներու ալ պէտք ունինք. եթէ կ'ուզէք կը խնդրեմ քրոջս Էվըլինէն և իր բարեկամուհի Օր. Տէյքրէն մեզի միանան. Պէրթի Պօհիւնն ալ կրնայ մասնակցիլ։ այսպէսով աւելի կարեւոր պատկերներ կրնանք ներկայացնել։ Եւ եթէ գաղտնիքնիս լաւ պահենք, կը կարծեմ թէ մեծ յաջողութիւն պիտի ունենանք։

Ամէնքն ալ համակարծիք եղան իրեն։ Ալլան Էէյ խոստացաւ ուրեմն իր քոյրն ու անոր բարեկամուհին բերել, իսկ Լօրա Լինն ալ անմիջապէս նամակ մը գրեց Պէրթի Պօհիւնի, խնդրելով որ իրենց միանայ։

Լինուօլտի վաղեմի սրահը, տարիներէ ի վեր զոց մնացած, հիմա կ'արձագանգէր ոգեւոր խօսակցութիւններով և ծիծաղներով։ Ինէզ կերպարանափոխուած էր։ Փոքրիկ հնաւաքոյթներուն հոգին էր, իր ապահով ու գեղարուեստական ճաշակով, գործնական ոգիով, հիանալի ձայնով ու փայլուն յատկութիւններով, բոլորն ալ կը հիանային վրան և կը խոնարհէին անոր գերազանցութեան առջեւ, առանց սակայն զայն հասկնալու։ Պարֆօրտի ամբողջ կոմսութիւնը շլացած էր անոր գեղեցկութենէն, որ այնքան տարբեր էր անգլիական գեղեցկութենէն։

Փորձերը տեղի կ'ունենային մանանդարանին մէջ. հաճելի հաւաքոյթներ էին, բայց գլխաւոր դերակատարուհիին համար վտանգաւոր էին գինովցնող ըմպելիի մը պէս կամ ինչպէս թոյն պարունակող անուշ խմիչք մը։

Ինչ երջանկութիւն էր Ժիւլիէթ ըլլալ, երբ Լօրա Լին Ռօմէօ է. ի՜նչ հեշտանք է զգալ սիրածին ակնարկները հեւեւած իր վրայ, լի՜ գորովով, սիրով ու բուռն հիացումով։ Մանաւանդ փ րձերէն մին յաւիտեանս դրոշմուեցաւ Ինէզի մտքին մէջ։

— Երրորդ տեսարան, գոչեց Ալլան Էէյ, Ռօմէօ և Ժիւլիէթ։

Լօրա Լին և Ինէզ փութացին իրենց տեղերը գրաւել։

— Հրաշալի՜ է. գոչեց Ալլան ոգեւորուած։ Եւ սակայն օրիորդ Լին, թոյլ կուտա՞ք թեթեւ դիտողութիւն մը ընելու։ Ինչո՞ւ չէք նայիր Ռօմէօյին։ Անտարակոյս ձեր վայրկեակ աչքերը չատ տպաւորիչ են... բայց ինծի կուգայ որ սիրով յորդուն նայուածք մը աւելի լաւ կ'երթայ։

— Փորձեցէք ինծի նայիլ։ ըսաւ Լօրա Լին։

Լուսայարդ սեւ աչքերը երկչոտ կերպով ուղղուեցան երիտասարդին։ Երբ տեսաւ իր այնքան սիրած երիտասարդին դէմքը իրեն մուտին քերել, իսկ Լօրա Լինն ալ անմիջապէս նամակ մը գրեց Պէրթի Պօհիւնի, խնդրելով որ իրենց միանայ։

Լինուօլտի վաղեմի սրահը, տարիներէ ի վեր զոց մնացած, հիմա կ'արձագանգէր ոգեւոր խօսակցութիւններով և ծիծաղներով։ Ինէզ կերպարանափոխուած էր։ Փոքրիկ հնաւաքոյթներուն հոգին էր, իր ապահով ու գեղարուեստական ճաշակով, գործնական ոգիով, հիանալի ձայնով ու փայլուն յատկութիւններով, բոլորն ալ կը հիանային վրան և կը խոնարհէին անոր գերազանցութեան առջեւ, առանց սակայն զայն հասկնալու։ Պարֆօրտի ամբողջ կոմսութիւնը շլացած էր անոր գեղեցկութենէն, որ այնքան տարբեր էր անգլիական գեղեցկութենէն։

Փորձերը տեղի կ'ունենային մանանդարանին մէջ. հաճելի հաւաքոյթներ էին, բայց գլխաւոր դերակատարուհիին համար վտանգաւոր էին գինովցնող ըմպելիի մը պէս կամ ինչպէս թոյն պարունակող անուշ խմիչք մը։

Ինչ երջանկութիւն էր Ժիւլիէթ ըլլալ, երբ Լօրա Լին Ռօմէօ է. ի՜նչ հեշտանք է զգալ սիրածին ակնարկները հեւեւած իր վրայ, լի՜ գորովով, սիրով ու բուռն հիացումով։ Մանաւանդ փ րձերէն մին յաւիտեանս դրոշմուեցաւ Ինէզի մտքին մէջ։

— Երրորդ տեսարան, գոչեց Ալլան Էէյ, Ռօմէօ և Ժիւլիէթ։

Լօրա Լին և Ինէզ փութացին իրենց տեղերը գրաւել։

— Հրաշալի՜ է. գոչեց Ալլան ոգեւորուած։ Եւ սակայն օրիորդ Լին, թոյլ կուտա՞ք թեթեւ դիտողութիւն մը ընելու։ Ինչո՞ւ չէք նայիր Ռօմէօյին։ Անտարակոյս ձեր վայրկեակ աչքերը չատ տպաւորիչ են... բայց ինծի կուգայ որ սիրով յորդուն նայուածք մը աւելի լաւ կ'երթայ։

— Փորձեցէք ինծի նայիլ։ ըսաւ Լօրա Լին։

Լուսայարդ սեւ աչքերը երկչոտ կերպով ուղղուեցան երիտասարդին։ Երբ տեսաւ իր այնքան սիրած երիտասարդին դէմքը իրեն սեւեռած, — ջանալով արտայայտել Ռօմէոյի զգացումները, իր սովորական պաղութիւնն ու վերապահութիւնը մէկդի վանեց։ Կասկարմիր կտրեցաւ, շրթունքները դողդողցին, արտասուելու պատրաստ մանուկի մը շրթունքներուն պէս։ Այդ վայրկեանին հպարտ Ինէզը ինքզինքը մատնեց. ամէն ոք կրնար իր դէմքին վրայ տեսնել այն գաղտնիքը, զոր նախանձայուզօրէն կը պահէր։ Բարեբաղդաբար ոչ ոք ուշ դրութիւն ըրաւ, ամէնքն ալ իրենց դերերով զբաղուած էին։ Ինէզ նեղուեցաւ պահ մը այսպէս տկարանալուն համար։

— Կը բաւէ, ըսաւ Ինէզ, քիչ մը անհամբերութեամբ, ներեցէք ինծի, Լօրա Լին, ամբողջ ցերեկը փորձ ըրինք, ա՛լ չեմ կրնար. վըսատ եմ որ վերջին պահուն ամէն ինչ աղէկ պիտի երթայ։ Պարոն Էէյ, բնաւ չեմ տարակուսիր թէ մանկապէտ մը չէք կենդանի պատկերներու։ Սակայն կը կարծեմ թէ մանկամարդ աղջիկները Ռօմէոյի յայտարարութիւններուն պէս խօսքերը մտիկ չեն ըներ, այլքերնի երիտասարդին սեւեռելով։

— Իրական կեանքին մէջ, կարելի է, ըսաւ Ալլան քիչ մը նեղուած, սակայն հոս, նոյն բանը չէ, այստեղ եղածը խաղ մըն է և յրջօրէն առնելու չէ։

Այս վերջին երկու խօսքերը սուր նեսի մը պէս մխուեցան Ինէզին սիրտը։ Իրեն համար եղածը խաղ մը չէր, այլ ողբերգական իրականութիւնը։ Ռօմէոյին սիրատոչոր յայտարարութիւնները զինքը կը խռովէին և միաժամանակ անսահման հրճուանք մը կուտային իրեն։ Ամենաքաջը երազներով կ'օրօրուէր և չէր ուզեր հասկնալ թէ անոնք վտանգաւոր ցնորքներ էին։

Հապա ի՞նչ պիտի ըլլար, եթէ գիտնար թէ Լօրա Լին հանդէսի գիշերուան կ'սպասէր, Ակաթէն խնդրելու համար որ իր կինը ըլլայ։

(Շար.)

ԱՆԹԱՔԻՈՅ ՀԱՐՑԸ

ՎԱԹԱՆԻՆԵՐՆ ԱԼ ԳՈՐԾԻ ՎՐԱՑ

Սուրիայէ կը հաղորդեն մեր պաշտօնակից «Թան»ի.—

Անթաքիոյ Վաթանիներէն Մի-քայէլեան, Ճապրի զատէ Քէմալ, Դաշնակներէն Տէր Գալուստեան և կարգ մը Ալէվիներ ժողով գումարած են «Թուրիզմ» պանդոկին մէջ և հեռագիր մը ղրկած են Ժընէվ, Սանճաքը Սուրիոյ մէկ մասը չնկատելու մասին Թրքական զանգուածին երեւան բերած միութիւնը խանգարելու, միւս կողմէ իրենց ներկայացուցիչներուն հաճելի երեւալու համար։ Սանճաքին հետ ոեէ կապ չունեցող այս անձերը, իրենց հեռագրին մէջ կ'ըսեն. «Մենք Սուրիացի ենք և չենք կրնար մեր կապը խզել Սուրիոյ հետ։» Այն միջոցին երբ Անթաքիա կը հեծեծէ պաշարման վիճակի տակ, սեփական պարզապէս խաղ մըն է՝ օրօրելու համար Ազգաժողովը։

Ասկէ զատ Վաթանի կուսակցութեան պատկանող անձեր մինչեւ գումարած են Դամասկոսի մէջ և բողոքած այն ծրագրին դէմ որով կ'ուզուի Սանճաքը Սուրիայէն անջատել։ Միւս կողմէ այս իմաստով բողոքի հեռագիրներ ղրկած են Ժընէվ։ Ասկէ զատ, որոշած են պատուիրակութիւն մը ղրկել Ժընէվ, իրենց դատը պաշտպանելու համար։

** Ֆրանսացիները կը շարունակեն ձերբակալել Սանճաքին մտաւորական թուրքերը։ Այս ընթացքն նպատակն է թրքական դատին ի նպաստ խօսելու և գրելու կարող ոեէ մարդ չթողուլ հրապարակին վրայ այն միջոցին, երբ Սանճաքի խնդիրը կը քննուի Ժընէվի մէջ։ Ֆրանս. պատուիրակ Տորիօ ալ չի քաշուիր իր մարդոցը յայտնելէ թէ անոր նպատակն է խարտակել ընդդիմութիւնը ժողովուրդին։

ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

Մալթա ուղեւորութենէն դարձած նաւատորմին հրամանատարը՝ Ծովակալ Շերբրիւ Օքան նախընթաց օր այցելեց փոխ կուսակալին և զին. հրամանատարին։ Այս վերջինները փոխադարձ այցելութիւն տուին «Եավուզ» Երէկ գիշեր Փէրա Փալասի մէջ, ի պատիւ նաւատորմին սպաներուն հացկերոյթ մը տրուեցաւ։ Ծովակալ Օքան վերջին ուղեւորութեան մասին բան որ թէ՝ Մալթայի և թէ Յունաստանի մէջ իրենց սպասաւէն չատ աւելի տաք ընդունելութեան մը արժանացած են և երկու այցելութիւններն ալ իրենց վրայ թողած են անմոռանալի տպաւորութիւններ։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ՇԱԲԱԹԸ ՍԿՍԱԻ

Երէկ սկսաւ խնայողութեան շաբաթը։ Այս առթիւ Անգարայի անթելէն երէկ երեկոյ խնայողութեան և տեղական տպրանքներու մասին կարեւոր քանախօսութիւն մը տուաւ ազգ. տնտեսութեան Գործավար և ազգ. տնտեսութեան միութեան նախագահ զօր. Քեազըմ Եզալբ։

Այս տարի չատ աւելի փայլուն ծրագիր մը պատրաստուած է խնայողութեան շաբաթին։ Առթիւ, տրուած ըլլալով որ կը զուգադիպի պայրամի տօնին։ Բացի ցուցափեղկերու մրցումէն, պարգեւաւորուողի վաճառումներ կազմակերպուած են։ Ամէն կողմ տեղական տպրանքներու գործածութիւնը քաջալերող վերտառութիւններ զետեղուած են։ Վարժարաններու մէջ ալ ներկայացումներ պիտի տրուին։

ՁԱՄԲՈՒ տուրք դեռ չի վճարողներուն 10 օրուան նոր պայմանաժամ մը տրուած է։ Այս պայմանաժամին ալ չի վճարողները ուղղանքի պիտի ենթարկուին։

ԱՆԴԱՐԱՑԻ նոր մարզադաշտին բացումը պիտի կատարուի Պայրամին և այս առթիւ ֆութպոլի կարեւոր մրցումներ պիտի կատարուին։ Իսթանպուլէն Ֆէնէր և Կալաթա Սարայ։ Իզմիրէն ալ Ալթըն Օրտու պիտի մասնակցին մրցումներուն։

ԻՏԱԼԻՈՅ թագաւորը հիւանդացած է թեթեւ պագաութեան հետեւանքով։

Եօրքի դուքը թագաւոր հռչակուեցաւ

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

ԼՈՆՏՈՆ 11. — Վինտսորի դղեակին անթելի գործիքին առջեւ, որ կապուած էր բրիտանական բոլոր անթելի կայաններուն, նախորդ թագաւորը հետեւեալ պատգամը ուղղեց ազգին «Վերջապէս կրնամ ըսել քանի մը խօսք։ Մինչեւ հիմա, ըստ սահմանադրութեան, ինծի համար անկարելի էր խօսիլ բայց քանի մը ժամ առաջ կատարեցի վերջին պարտականութիւնս իբրեւ թագաւոր և կայսր, և հիմա որ եղբայրս Եօրքի դուքսը յաջորդած է ինծի, իմ առաջին խօսքերը պէտք է ըլլան հնազանդութեան յայտարարութիւն մը դէպի ան, զոր կ'ընեմ ամբողջ սրտով։ Բոլորդ զիտէք պատճառները որ մղեցին զիս հրաժարելու գահէն, բայց կ'ուզեմ որ ըմբռնէք թէ՝ այս որոշումը տալով, բնաւ չպիտի մոռնամ իմ երկիրս կամ կայսրութիւնս, որու 25 տարի փորձեցի ծառայել իբրեւ Կայլէսի իշխան և վերջերս իբրեւ թագաւոր։

Բայց դուք պէտք է հաւատաք ինծի, երբ ըսեմ թէ, առանց իմ սիրած կնոջ օգնութեան, ինծի համար անկարելի էր կրել պատասխանատուութեան ծանր բեռը եւ ուզածիս պէս կատարել թագաւորական պարտականութիւններս։

Կ'ուզեմ որ գիտնաք թէ իմ տուած որոշումս եղաւ միայն և միայն իմ որոշումս։ Արդէն, խնդիրը կը վերաբերէր գործի մը որուն մասին ամբողջովին ինքս որոշում պիտի տայի։ Ուրիշ անձնաւորութիւն մը, որ չատ մօտէն կը չահագրգռուէր մինչեւ վերջը փորձեց համոզել զիս, որ տարբեր ճամբու մը հետեւիմ։ Ես տուի կեանքիս ամենալուրջ այս որոշումը, ի մտի ունենալով միայն այն՝ ինչ որ վերջին հաշուով լաւագոյնը պիտի ըլլար բոլորիս համար։

Այս որոշման յանգիլը ինծի համար նուազ դժնդակ եղաւ այն գիտակցութեամբ որ երկար ատեն մարզուած ըլլալով հանրային գործերու մէջ և ունենալով լաւ յատկութիւններ, եղբայրս պիտի կարենար անմիջապէս գրաւել տեղս, առանց ընդհատումի և առանց ոեէ վնասի՝ կայսրութեան։

Եւ եղբայրս ունի նախախնամական օրհնութիւնը, զոր կը վայելեն ձեզմէ շատեր եւ որ չէ տրուած ինծի, այն է. երջանիկ բոյն մը կնոջմով եւ զաւակներով...։

Այս դժնդակ օրերուն, ինծի ուժ տուին Ն. Վեհափառութիւն մայրս, ընտանիքս և արքունիքին նախարարները, մանաւորաբար Պ Պոլտուին։ Անոնք միշտ հոգածութեամբ վարուեցան հետս։

Սահմանադրական տարակարծութիւններ չկան իմ և անոնց միջեւ, ինչպէս նաեւ իմ և խորհրդարանին միջեւ։ Հօրս կողմէ դաստիարակուած ըլլալով սահմանադրական ուղղութեամբ, ես երբէք չպիտի թոյլատրէի որ ծագի նման ոեէ խնդիր։ Կայլէսի իշխանութեանս թէ թագաւորութեան շրջանին, ամէն կողմ ուր ապրեցայ կամ ճամբորդեցի ամբողջ կայսրութեան մէջ, միշտ բարեկամեցողութիւն գտայ բոլոր դասերէն և անձերէն։ Ասոր համար չատ երախտապարտ եմ հիմա, երբ ամբողջովին կը թողում հանրային գործերը և կը թօթափեմ բեռս։

Բաւական ատեն պէտք է անցնի մինչեւ որ վերադառնամ ծննդավայր երկիրս։ Բայց միշտ խոր չահագրգռութեամբ պիտի հետեւիմ ժողովուրդներուս և բրիտանական կայսրութեան ճակատագրին և ապագային ոեէ ատեն երբ կարենամ ոեէ օգտակարութիւն ունենալ մասնաւոր կացութեանս մէջ, չպիտի թերանամ ընելու։

Եւ հիմա որ բոլորս նոր թագաւոր մը ունինք ամբողջ սիրտով երջանկութիւն և բարօրութիւն կը մաղթեմ իրեն և ձեզի՝ իր ազգին։ Տէրը թող օրհնէ բոլորդ։ Տէրը թող պաշտպանէ թագաւորը»։

ԷՏՈՒԼՐՏ ՀԵՌԱՑԱՒ ԱՆԳԼԻԱՑԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ 12.— Նախկին թագաւորը այս առաւօտ կանուխ մեկնեցաւ Անգլիայէ երբ ծովապետութեան զբօսանաւը «Անչանթրէս» և «Վոլֆհունտ» ու «Ֆիւրիի» թորփիլհոյլածները յանկարծակի մեկնեցան Փոր Թոմութէն։ Ցայտնի չէ թէ այս նաւերէն որուն մէջ կը գտնուի նախկին թագաւորը, որու ուր երթալը յայտնի չէ դեռ. կը կարծուի թէ պիտի երթայ Զուիցերիա կամ Ռավէլլո Ամալֆիի մօտ։ Խիստ գաղտնի պահուեցաւ իր մեկնումը։ Ոչ մէկ մասնաւոր պահակ կը գտնուէր Փորթսմութի քարափը երբ նախկին թագաւորին ինքնաշարժը հոն հասաւ, բոլոր վարագոյները իջած։

Բոլոր թերթերը յուզիչ ողջերթ կը մաղթեն Էտուըրտի։ Կ'ըսեն թէ իր վերջին պատգամը աշխարհի մէջ լսուած բոլոր ճառերէն աւելի շատ թուով ունկնդրիներէ լսուեցաւ։ Նախկին թագաւորին դեռ ոչ մէկ տարոյց տրուած է։ Առայժմ կը կոչուի միայն Մր. Տավիա Վինսսոր։ Նախորդ թագաւորը երէկ գիշեր իր ճառը խօսած ատեն շատ յուզուած էր։ Քանիցս դանդաղեցաւ և ջանաց զսպել յուզումը։

** Մայր թագուհի Մէրի երէկ գիշեր անթելով կոչ մը ուղղած է երկրին։ Թագուհին իր խոր յուզումը կը յայտնէ իր զաւկին հրաժարման մասին և այն համակրանքին՝ որու առարկայ դարձուած է ինք։ Ցետոյ կը հրաւիրէ ժողովուրդը իր համակրանքը յայտնել նախորդ թագաւորին եղբօր, որ գահ կը բարձրանայ այնքան դժնդակ պարագաներու ներքեւ։

ՆՈՐ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԱՆՈՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ 11.— Պաշտօնապէս կը հաղորդուի որ նոր թագաւորը պիտի կոչուի Ճօրճ Զ.։

ԵԹՈՎՊԻՈՅ ԿՑՄԱՆ ՃԱՆԱՉՄԱՆ ՀԱՐՑԸ

ՀՌՈՄ, 12.—Էտուըրտ Ը.ի գահալքումը կը ստիպէ արտաստմանի անգլ. ներկայացուցիչներուն նոր յանձնարարագրեր ներկայացնել և վերստին մէջտեղ կը հանէ Անգլիոյ կողմէ Եթովպիոյ կցման ճանաչման հարցը։

Երրորդ անգամ ըլլալով է որ Սըր Էրիք Տրըմմոնտ պիտի ներկայացնէ իր յանձնարարագրերը։ Երկրորդ անգամ նէրկայացուց Ճորճ Ե.ի մահուան վրայ։ Անհաւանական է որ Իտալիա օգտուի այս առիթէն իտալական կայսրութեան ճանաչման հարցը մէջտեղ նետելու համար։

Կ'ենթադրուի որ Իտալիա պիտի ընդունի նախկին յանձնարարագրերուն վերանորոգումը, ազնիւ հասկացողութեան բանակցութեանց ձեռնարկելու համար։

ՍԱՔԱՐԻԱ ՍԻՆԷՄԱՅԻՆ

ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՐ

ԱՏԱՆԱՅԻ ԱՂԷՏԵԼԻՆԵՐՈՒՆ

Սաքարիա Սինէման, վաղը, երկուշաբթի օրուան իր ներկայացումներուն խառն հասոյթին հարիւրին 25ը կը նուիրէ Ատանայի աղէտեալներուն։

Ցայտագիրն է «Ատանայ եւ Սէր» (Փրակացի ուսանողը), Միքի մաուս և համաշխարհային վերջին լուրեր։

Այս ներկայացումներուն երթալով, ոչ միայն աշխարհահռչակ մեծ ֆիլմ մը տեսած, այլ միաժամանակ Ատանայի աղէտեալ հայրենակիցներուն օգնած պիտի ըլլաք։

Գիները նոյնն են։ Ներկայացումի ժամերն են՝ 14.30, 18.30 և 21։

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓՐՕՖ. ՆՇԱՆԵԱՆԻ

Պարի դասաւանդութիւնները ըստ առաջնոյն կը շարունակուին ամէն օր ժամը 2—9, կանոնաւորաբար Պէյօղլու, Թէփէպաշը, Կլավանի փողոց, թիւ 11։ Ա. յարկ։

Կը սորվեցնէ սէզօնի նոր պարը՝ «Լանսիյէ» որու դասերը տեղի կ'ունենան Եւրոպայէն նոր բերել տրուած եղանակին իրական փլաքներով։

Մասնաւոր դասեր տուներու մէջ, ինչպէս նաեւ ժամագրութեամբ։

Պատրաստուեցէք 3 Յնվր. 937, Կիրակի, Փարք Օթէլի մէջ տեղի ունենալիք քօթիյյոնաւոր թէյապարին։

ՌՈՒՄԱՆԱՀԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

ԹԵՐԹԻ ՄԸ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

ՀԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐԻ ՄԸ ԴԷՄ

«Օկօո» չաբաթաթերթը որ լոյս կը տեսնէ հակաօտար հակումներով, և որ ասկէ տարի մը առաջ Հայերու դէմ ալ քանի մը տող սպրգեցուցեր էր, իր վերջին թիւին մէջ ևս Հայուն միսը կը ծամէ զայն գնելով Հրեային կարգին՝ իբր ռումէն աշխատաւորին քրտինքը քամող։

Այս անգամ ալ թիրախ կը դարձնէ Ազնաւորեան եղբարց հիւսուածեղէնի գործարանը, որ իբր թէ ռումէն բանուորութիւնը կը կեղեքէ եղեր։

Հեռու ենք կարծելէ թէ «Օկօո»-ները կը ցոլացնեն Ռումանիոյ հանրային կարծիքը. եթէ յիշատակեցինք իր պարագան, անոր համար էր որ կը հաւատանք այն առածին թէ «Ճանճը ինքը բան մը չէ՝ բայց կը պղտորէ մարդուն ախորժակը» կը գրէ «Արազ»։

ՌՈՒՄԱՆԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԴԻՒԱՆԸ

ՆԵՐՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՄՕՏ

Նախապէս առնուած ժամագրութեան մը համաձայն, Հոգեբարձութի, 2 Դեկտ., Ռում. Միութեան ատենապետ Պ. Արիս Ֆէսճեան և ատենադպիր Պ. Լեւոն Շահազիզեան ներկայացան ներքին նախարար Պ. Եուքայի, որուն յանձնեցին յիշատակագիր մը՝ հայ գաղթականներու բնակութեան պայմաններուն և անոնց քաղաքացի դառնալու հարցին մասին։ Նախարարը, որ սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ, խոստացաւ բարեացակամութեամբ քննել ներկայացուած յիշատակագիրը։

ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ

Մաքսիմի անօրէնութեան կողմէ Մասգիւդի ազգ. վարժարանին ի պատիւ տրուելիք 13 Դեկտ 936ի թէյապարը, սոյն հաստատութեան փոքր սրահը բացարձակապէս անգործածելի վիճակի մէջ և մեծ սրահը Հալք Օփէրէթի խումբի տրամադրուած ըլլալով, յետաձգուած է 10 Յնվր. 937ի։

Այս առթիւ կը խնդրուի յարգելի հրաւիրեալներէն ներողամիտ գտնուիլ։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Տիկ. Տիրուհի Ալթըրամպեան իր ամուսնոյն հոգւոյն համար Ս. Յակոբայ տօնին առթիւ 2 ոչխար կը նուիրէ Հիւանդանոցիս։

Այրի Տիկ. Իւղարեր Հանէսեան և զաւակունք, Տէր և Տիկ. Միսաք Հանէսեան, ինչպէս նաև իրենց պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք անձամբ կամ գրաւոր ցաւակցութիւն յայտնեցին Տիար Յակոբ Հանէսեանի մահուան առթիւ։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Յուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Ամալը Մէսճիտ թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Յուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները լաւագոյն և ժամանակիեն։ 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազգներ ու մահարձաններ։

Գիշերային սպասաւորութիւն, Թէքէ. Պալքօն Զբքմաղ փողոց։

Հեռաձայն 44031։

Դագաղակիր օթօներ, 3 ոսկիէն սկսեալ։

ՓՆՏՌԵՑԷՔ

այսօր բոլոր ցրուիչներէն

ՆՈՐ ՅՈՅՍԸ

որմիակ չաբաթաթերթն է

ՈՒՐ Է ԲԱՂԴԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԺԱՄԱԳՐԱՎԱՅՐԸ

Ասիկա հասկնալէ առաջ, գիտցէք որ Կաղանդի ամենագեղեցիկ նուէրը օդանաւային վիճակահանութեան տոմսն է։

Պայմանաւ որ այդ տոմսը առնէք

ԲԱՂԴԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԿԻՇԷԷՆ

Ուրեմն բոլոր բաղդազուրկերը թող դիմեն բաղդաւորներու ժամագրավայրը

ՏՕՂՐՈՒԵՕԼ ԿԻՇԷԷՆ

Պէյօղլու Իսթիքլալ ճատտէսի Զաղլեան զբօսարանին քով թ.32ին

ՄԷՍՐՈՊ ՓԱՄՊՈՒԳՃԵԱՆ ԵՒ ՎԱՀԷ ՕՐԱԳԵԱՆԻ

ԹՕՔԱԹԼԸԻ

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԱԾ

ԹՕՔԱԹԼԸ

Հանրածանօթ հաստատութեան Պէյօղլուի մասնաճիւղը վերաբացուած է

ՓԱԹԻՍԸՐԻԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԻՂԷՆԻ

ի սնաւոր խնամք տարուած է նոր կազմակերպութիւն մը մը և օժանդակութեամբ Իսթանպուլի ամենակարող վարպետներու։

ՀԱՐՍՆԻՔԻ ԵՒ ՆՇԱՆՏՈՒՔԻ

Ցանձնարարութիւններ մասնաւոր խնամքով կը կատարուին։ ՅԱՇԱՐԱՆի բաժինին մէջ համեղ կերակուրներ և ըմպելի։ ՊԱԼԱՍՈՅԵԱՑի ծանօթ երգչախումբը կը նուագէ ամէն իրիկուն։

ՍԱՔԱՐԻԱ (նախկին Էլիամպրա)

ՍԻՆԷՄԱՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

Երիտասարդական ապրումներու գլուխ գործոց մը

ՓՐԱԿԱՑԻ ՈՒՍԱՆՈՂԸ

որու հերոսներն են հռչակաւոր արուեստագէտ ԱՏՕԼՅԱ ՎԷՕՀԷ-ՊՐԻԻՔ և ՏՕՐՕԹԷԱ ՎԻՒԹ. «Համազգեստաւոր աղջիկներ»ու մէջ փայլած զայն ն արուեստագիտուհին,

ԾԱՆՕԹ.— Մեր ցուցափեղկերուն մէջ ցուցադրուած են այն ճոխ նուէրները, որ պիտի տրամադրենք Ամանորի առթիւ մեր կազմակերպած հարուստ մրցումի մը, որու պայմանները պիտի ծանուցուին պատատի վրայ։

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ

Եղանակին ամէնէն հոյակապ ֆիլմը Ֆրանսերէն խօսուն

ՆԱՒԱՊԵՏ ՊԼՈՒՏ

ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎԱՀԷՆԻՆ անհաւատալի արկածախնդրութիւնը

Ֆիլմ մը, որու պատրաստութիւնը արժած է 6 միլիոն տոլար

10,000 արուեստագետներ կը կենդանացնեն ամենամեծ և գեղեցիկ վէպը

HOLANTSE BANK-ÜNI N.V.

KARAKOY PALAS
ALALEMCI HAN

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՒՆԵՐ
*
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՎԱՐԿԵՐ
*
ԱՐՏԱՔՈՒՄԻ ՆԵՐԱԾՈՒՄԻ
ՀԱՄԱՐ ԴՐԱՄԱԿԱՆ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
*
ՊԱՅՄԱՆԱԺԱՄՈՎ ԱԿԱՆՆԵՐ
*
ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐՈՒ
ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ ԵՒ
ՅԱՆՁԱՆԱՌՈՒՄ
*
ՎԱՐՁՈՒ ԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐ

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

ՍԻՄՕՆ ԳԱՓԱՄՃԵԱՆ

ԳՐՊԱՆԻ ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1937 ԺԻ. ՏԱՐԻ

ԳԻՆ 40 ՂՐՇ.

Վաճառման կեդրոնատեղի՝ Իսթանպուլ, Զաքմաքճըլար թ. 83, Սարգիս Յակոբեանի գրատունը։

Այս տարիին մէջ
ԿԱՐԵՆԱԼ ԽՆԴԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
այժմէն սկսէ
դրամ հաւաքել

TÜRKIYE İŞ BANKASI

Օրօրոցէն գերեզման առողջ
եւ ներմակ մնացած ակռաներ

Ակռայի՞խիւս գործածողները չատ մը փորձերէ յետոյ ինչո՞ւ միշտ

Ռատիոլինի

որոշում կուտան

որովհետեւ ՈՉ ՏՒԼՕՆԸ

1. Ակռաներու վրայ «թարթր» գոյանալուն արգելք կ'ըլլայ։ Գրտնուածն ալ կը մաքրէ

2—Ակռաներու վրայի խաւը առանց գծելու և վնասելու կը մաքրէ և կը փայլեցնէ։

3. Բերնի միքրոպները 100 առ 100 բացարձակապէս կը մեռցնէ։

4. Լինտերը կը խնայէ, անոնց հիւանդութեանց արգելք կ'ըլլայ, բերնի հոտը կ'անհետացնէ։

դուք ալ գործածեցէք

RADYOLİN

PASTİL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ

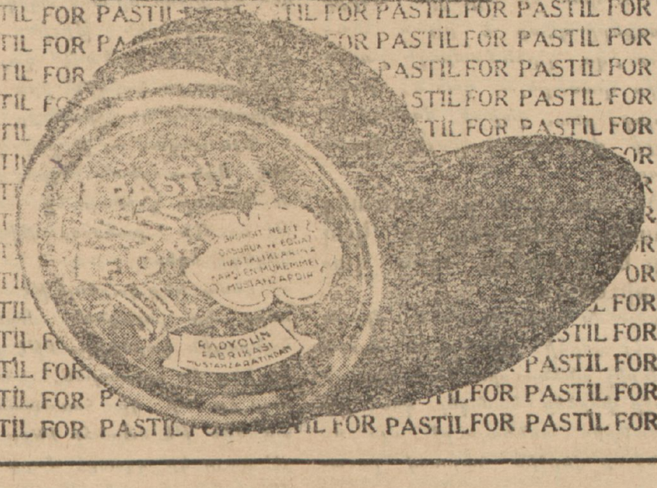

Պոլսոյ Քաղաքապետական թատրոն

ՏՐԱՄԻ ԲԱԺԻՆԸ ԹԷՓԷՊԱՇԻ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Այսօր ժամը 15ին գիշերը ժամը 20ին

Պիւյիւք հալա

ՕՓԷՐԷՅԻ ԲԱԺԻՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

ԱՑՍՕՐ ժամը 16ին ԳԻՇԵՐ ժամը 20.30ին

Լէյլա վէ մէճնուն

ԿՌԻՓԻՆ

Մահ տուէր ցաւ չիմաներ

Գլխու ցաւի
Ակռայի ցաւի
Մսաններու ցաւի
Զիղերու ցաւի
Ցօղացաւի, հարբուխի և կոփի դէմ

ամէնալաւ ֆորմիլ, ամէնաարագ ազդեցութիւն, ամէնէն կարուկ արդիւնք

Թիւպ մը ԿՌԻՓԻՆԸ ընտանիքի մը բոլոր անդամները կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ցաւերու և խիթերու դէմ։

GRİPİN

Ուշադիր եղէք անունին և պնդելով զայն պահանջեցէք

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՍԻԼԻՍԻԱ

Դշ., 16Դեկտ., ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա։

ՓՐԱԿԱ

Դշ., 16 Դեկտ., ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Փոնսթանցա։

ԲԻՐԻՆԱՀ

Երք. 17 Դեկտ. ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ԱԼՊԱՆՕ

Ուրբ., 17 Դեկտ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա Փոսթանցա, Նովորոսիսք, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսուն, Վառնա, Պուրկազ։

ՊՈԼՍԷՆՕ

Շբ., 19 Դեկտ. ժամը 17ին դէպի Սկանդիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ՍԱՀԱՐԱՆ

12 Դեկտ. 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ	
ԵՒ ԱՌԺԷԹՈՒՂԹԵՐ	
1933 Երկանի Ներքին փոխթ.	94.
1918 Ներքին փոխառութիւն	97.—
1933 փոխթ. Ինթիւրք Ա.	22.75
» » » Բ.	21.25
» » » Գ.	21.25
Անատոլու Երկաթուղի Ա.	41.30
» » Բ.	41.30
» » Գ.	42.60
Անատոլու Պոն	44 30
Անատոլու Բամնեթուղթ	24.50
Սիմաս (Ասլան)	13,30
Թէրքոզ	11.—
Ըէյի	1.95
Թէլէֆոն	7.—
Թրամվայ	20.—
Պոմոնթի	9 60
Մինոթբրի Իւնիոն	10.40
Պոլսոյ Քարափ	10.
Ռրէտի Ֆոնսիէ(1903)	100.—
» »	96.
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Անգլիական (Սթըրլին)	618.—
Ամերիկեան(Տօլար)	126 —
Թրքական ոսկի	988.—
Պանք Օթոման	242.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	50.—
Ֆրանսական Թզթագրամ	116—
Իտալական »	130.—
Պելճիքական »	85.—
Ցունական » (Տրախ.)	23.—
Զուեիցերական»	575.—
Պուլկարական » (Լէվա)	23.—
Հոլանտական » Ֆլորին)	66.—
Չեխոսլովաքիա» (Քուրոն)	80.—
Աւստրիական »	23.—
Գերմանական » (Ռայխսմարք)	26.—
Ռումանական »(Լէյ)	14.—
ՉԼՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Լոնտոն	616 —
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.60
Փարիզ	17.05
Հոսմ	15.12.81
Պրիւքսէլ	4.70.50
Զուիցերիա	3.46.30
Սոֆիա	64.93
Պերլին	1.79 80
ՀԵՌԱԳԻՐ	
Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	105.15
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	21.48

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսատան դէմը Խիւտավէնտիկեար խան, Թէլեֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկերութիւն

ՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Vulcanus բեռ կ'առնէ 9—8 Դեկտ.
Hermes » 9—12 Դեկտ.

Գեաերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հնդնոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Hermes այժմ Պոլսոյ մէջ
Vulcanus Դեկտ. 5
Ամսթէրտամէն մօտաւոր մեկնում
Tittus Նոյ. 25
Seres Դեկտ. 2
Agamemnon Դեկտ. 9

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Ճապոնայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինգապուրի, Շանղհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարսելոնա, Վալէնսիա, Լիվերբուլ և Լասքօ։

Toyooko Maru Դեկ. 15
Dakar » Յնվ. 15
Durhan » Փետր. 18

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) ներկայացուցչային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'սպասուի։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Խիւտավէնտիկեար խան

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընդարձակ ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային և մաքսային Գոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Bilâl sokak No. 10

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

Իզապօ Թագուհին

ԼԹ

ՈՃԻՐԻՆ ՍՈՒՏՈՒՆ

— Մենք ձեզի կը պատկանինք։ Հրամայեցէ՛ք։

— Ո՛չ, ըսաւ Բասավան, որ կրկին ժպտեցաւ։ Ոչինչ ոչինչի դէմ, Դուք ձեր խորհրդանշանը ունիք, ես ալ իմինս։ Զեզի սակարկութիւն մը կ'առաջարկեմ։ Կը համաձայնի՞ք։

Աւազակապետը ակնարկ մը ուղղեց Բասավանի վրայ, որ հանդարտ ու սառն, պատասխանի կը սպասէր։

— Լա՛ւ, ըսաւ կրկին։ Մեր օդնութեան փոխարէն ի՞նչ պիտի տաք ուրեմն։

— Հիմա պիտի ըսեմ տիկա։ Քանի որ իմ բնակարանս ձեր մթերանոցը եղած է, ինծի տուէք մելան, գրիչ մը և թերթ մը մաղաղաթ։

Բոլոֆէէրի մէկ նշանին վրայ, աւազակներէն մէկը խոյացաւ և չուռով անհետացաւ սանդուխին մէջ, որ կը տանէր նկուղները և ուրկեց դուրս խուժած էր ամբողջ խումբը։

Դուրսը լռութիւն կը տիրէր։ Անչուչտ պաշարողները կը խորհրդակցէին՝ յարձակում գործելու համար Ցանկարծ մարդը կրկին երեւցաւ. Բասավան նստաւ սեղանի մը տակեւ և քանի մը տող գրելէ վերջ մաղաղաթը երկարեց աւազակապետին, որ կարդաց զայն։ Ահա՛ թէ ի՛նչ գրած էր ասպետը։

«Ես ինքս, Հարտի, ասպետ Բասավանի, 1407 տարուոյ Նոյեմբեր ամսուն 25րդ օրը, մարմնով և միտքով ողջ առողջ, բայց և այնպէս խիստ մօտ ըլլալով նախահայրերուս քով երթալու, կը յայտարարեմ թէ ամբողջովին աւազակապետ Բոլոֆէէրի կուտամ իմ ապարանքս, կառուցուած Բարիզ, Մէն-Մարթէն փողոցին մէջ, որպէսզի ինքը և իր սերունդը վայելեն տիկա։ Ի հաստատութիւն որոյ, կը ստորագրեմ»։

Բոլոֆէէր այ. գիրը կարդալէն վերջ, երկար ակնարկ մը նետեց ասպետին վրայ, յետոյ խոնարհութիւն ըրաւ, մաղաղաթը ծալեց, գրպանը դրաւ և ըսաւ.

— Կը համաձայնիմ սակարկութեան։ Ի՞նչ պէտք է ընել։

— Պէտք է որ, ըսաւ Բասավան, այս առտու ժամը ութէն առաջ գանուիմ Մէն-Բօլ Ապարանքի մեծ դրան առջեւ։

— Ժամը ութէն առա՞ջ։

— Այո՛։

— Մտիկ ըրէ՛ք, ըսաւ աւազակապետ։

Հեռուէն զանգակ մը կը հնչէր։

Նօթռ-Տամի ժամացոյցն է որ կը զարնէր։

— Մէ՛կ, հաչուեց Բոլոֆէէր՝ մինչ Բասավան կը ժժգունէր, երկու երեք...

Քանի՛ կը համբէր, Բասավանի դէմքը ա՛յնքան անոելի կը գառնար։ Ութերորդ հարուածին, ասպետը առաւ սեղանին վրայ դրած իր սուրը, և ագեկեզ ձայնով մը գոչեց.

— Հարտի՛, Հարտի՛, Բասավան լը Հարտի։ Բացէ՛ք այս դուռը։

Աւազակները մռայլ ակնարկ մը նետեցին ասպետին վրայ։

— Դժո՛խք, մռնչեց Բասավան։ Կ'երեւայ թէ կը վախնա՛ք, յիմարնե՛ր։

— Ցառա՛ջ, որոտաց Բոլոֆէէր։

Դուռը ուժգնօրէն բացուեցաւ։ Աւազակներու ազազակին պատասխանեց բակին մէջ հաւաքուած զինուորներու աղաղակը։

Այդ ատտնայի ձագերը սանդուխէն վար խոյացան, և ցատքռտելով, ոնտոտելով վայրագօրէն յարձակելով Պուլկօնցիներուն վրայ, և գիրկընդգիր կռիւը սկսաւ։ Արիւնի հեղեղներ հոսեցան, անչիշտներ արձակուեցան սուր ողբերու հետ մէկտեղ։ Կուրծքերը ծակուեցան, կոկորդներ ճեղքուեցան։

Քանկեր ջախջախուեցան և մարդկային արիւնը այս խառնիճաղանճին մէջ խելայեղ չարժուեցաւ։ Ջղագրգիռ երեւոյթներով կատաղի ճիչերով, Բասավանի սպաները վայրկեան մը յարգի չիւղի մը նման անհետացաւ Ովկէանոսի մէկ տեղատուութեան։

Սակայն քիչ տեւեց։ Պուլկօնցիները քալլ առ քալ կը նահանջէին։ Աւազակները, անդիմադրելի զօրաւոր ռազմադիտութեամբ մը, հաւաքաբար խոյանային, ամէնքը մէկ կը զարնէին, յետոյ ետ քաշուէին, դարձեալ կը հաւաքուէին, ու կրկին յարձակէին։

Քիչ ետք բա'լը մաքրուեցաւ։ Ընդհուպ Բասավանի բնակարանին և Թրիւի բանտին պանդոկին մէջ գանուող փողոցը պարպուեցաւ...։

(Շար.)